

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{ro}. 134.

21. Listopada 1827.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z *Wiédzia* d. 13. Listopada. —

Za najwyższem rozkazem przywzdieje Dwór żałobę po s. p. Królowej Jmci Saskiej Maryi Terezzie, od dnia dzisiejszego (13.) i takową nosić będzie przez siedm tygodni z odmianą, mianowicie: pierwsze pięć tygodni, t. j., od d. 13go Listopada aż włącznie do d. 17. Grudnia, grubą, a ostatnie dwa tygodnie, t. j., od d. 18. aż włącznie do d. 31. Grudnia b. r., cienką.

Wilije z tego powodu nakazane odprawione będą w Piątek d. 16. Listopada wieczorem o godzinie 5tej, a nabożeństwo żałobne w Sobotę d. 17. Listopada rano o godzinie 11tej w c. k. przydwornym farnym kościele. (G.W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpanija.

Podług wiadomości z Madrytu, przybyła tamże Krolowa w d. 23. z. m. z Eskuryjalu i troczyście została przyjęta. W d. 29. rano wyjechała Monarchini do Walencyi. Infanci i Infantki pozostali w Eskuryjalu.

Król Jmé miał w Tarragonie napad podagry i 24 godzin nie opuszczał łóżka.

W Katalonii ustanowił Monarcha Juntę; takową składają Członkowie obu Izb cywilnych wysobiego sądu, Xiążę Almenara, Arcybiskup Tarragony, Biskopi: Gironny i Leridy i Rektor Uniwersytetu Cervery. Junta wspomniona upoważniona przełożyć środki, jakie uzna za potrzebne do przywrócenia spokojności w kraju.

Gazeta Francyi donosi z Barcelony z d. 27. z. m.: Hrabia Espanna oczyściwszy obwody, w których najwięcej bunt panowały, udał się do Tarragony; kazał ón rozstrzelać pewną liczbę buntowników z bronią w ręku schwytanych, a którzy prawie wszyscy byli zbiegami z wojska. Dość mocna zaszała potyczka w Cornudelas, między wojskiem królewskiem a powstańcami, w której ostatnich poległo 15, a 80 wzięto w niewolę. Dzisiejszego wieczora rozchodzi się pogłoska, że Biskup z Vich, który na rozkaz Króla udał się do Tarragony, umarł w drodze w Santa Coloma de Gueraid. — Trzeci lekki pułk przechodził właśnie mimo murów twierdzy; idzie ón do Tarragony; i

prowadzi blisko 50 jeńców, na których czele znajduje się Pułkownik Ballester; dość znaczna liczba młotów przy tym pułku ma nieść 3000 sztuk broni.»

Z Perpignan donoszą, że dywizya Katalońskiego przewodzczy band Saperesa ścisniona przy granicy, weszła w d. 20. Paźdz. na ziemię Francuzką. Z początku powstało zamieszanie, ale niebawem się porozumiano. Najmocniej zawikłani przewodzczy pozostali na ziemi Francuzkiej, reszta wróciła do Katalonii dla poddania się i korzystania z amnestyi. (G.W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Globe sądzi, że Parlament nie zbierze się przed Lutym; tymczasem Ministrowie każą wielkie przygotowawcze podejmować prace dla Komitetu oszczędności w Skarbie, który zaraz na początku posiedzeń ma być mianowany.

Podług zdania sprawy towarzystwa biblijnego Londyńskiego, takowa od 1804, roku swoje-go założenia aż do 1. Marca b. r. rozdała za milion 424,985 f. szt. f. szt. 4 szyl. 7 pen. biblij i nowego testamentu.

Kuryjer z d. 29. Października zawiera pod napisem: »Ibrahim Pasza i zawieszenie broni w Nawarynie« następujący list do wydawcy tej Gazety: »W Numerse wczorajszym obwiniony jest Ibrahim Pasza, że naruszył zawieszenie broni zawarte między nim a Admiralami Codringtonem i de Rigny.*) Zawieszenie to broni nie było nigdy ogłoszone i dokładne onegoż warunki pozostały tajemnicą; atoli przypuścić mogę, iż zamiarem tegoż zawieszenia broni było, aby nie dopuścić kroków nieprzyjacielskich, tak ze strony Greków, jakoteż ze strony Turków; jeżeli ostatnim związano ręce, to przecież pierwszym nie dano zupełnej wolności. A jeźliby ta wzajemność wyraźnie nie była zastrzeżona, tedy podaje ją zdrowy rozum; nie podobna było narzucać Ibrahimowi Paszy warunku, aby był nieczynnym, podczas gdy

*) W d. 27. Paźdz. nadeszła do Londynu wiadomość o wyptynieniu w pierwszych dniach tegoż miesiąca części floty turecko-egipskiej ku zatoczce Patraskiej i o powrocie onej do Nawarynu, gdy Sir E. Codrington stawił się jej w drodze. P. D. A.

Lord Cochrane z oddziałem okrętów wojennych twierdzy Patras zagrażał i mógł wniknąć do zatoki Korynckiej, aby się względem przedsięwzięć mających środków z Jenerałem Churchą porozumiał. Prechodziłoby to wszelką niesprawiedliwość, jakąby tylko człowiek znieść był w stanie. Zdaje się, że Ibrahim Pasza uważał zawieszenie broni za zerwane przez kroki nieprzyjaciela Lorda Cochranego; a jeżeli połączone eskadry zaniedbały jąć się środków do wstrzymania Greków od kroków nieprzyjacielskich, podczas gdy zniewalały Turków być nieczynnymi, tedy bardzo naturalna, iż Ibrahim Pasza ze swojej strony chwycił się środków dla pośpieszenia na poinoc swoim zagrożonym stanowiskom; ztąd wszelkie wyrzuty czynić należy Lordowi Cochranemu, przeciw któremu należało użyć tej samej ostrożności, iżby według zasad sprawiedliwości tak równie spokojnie zachował się, jak flota Turecka w Nawarynie. — Rząd Grecki przyjął w d. 3. Września pośrednictwo objęte traktatem z d. 6. Lipca; w d. 12. została flota Turecka blokowana, a d. 25. zawarto zawieszenie broni. Między 3. i 25. Września dość było czasu do zmuszenia Lorda Cochranego, aby tak, jak Ibrahim Pasza swoich działań morskich zaprzestał. Tak się nie stało; należy się uskarżać na nieprzezorność eskadr połączonych; bowiem tym sposobem niszczy ona zawieszenie broni i jedną z obudwóch stron do kroków nieprzyjacielskich zmusza, aby napad drugiej odparła.

Artykuł w Dzienniku: *Morning Post* z d. 30. Października wyraża się w tym przedmiocie: »Mamy mocną nadzieję, iż jeden z pierwszych przedmiotów, który zwróci na siebie uwagę Parlamentu, będzie terazniejsze wmięszanie się naszego rządu, do spraw grecko-tureckich. W tej chwili użyta jest znaczna siła morska Angielska, aby między stronami wojnę wiodącymi utrzymać tak nazwane zawieszenie broni, które w istocie nie jest niczem innem, jak tylko wynuszonem zawieszeniem kroków nieprzyjacielskich na jednej, nie próbując zniewolić równie drugiej strony do podobnej nieczynności. Siła morska Angielska nżyta jest wyłącznie, aby nie dopuścić Turkóm wieść otwartę i prawnę wojny, kiedy Grekóm wolno nie tylko ze swojej strony prowadzić wojnę lecz nawet trudnić się niepowsiągnionym; i systematycznym rozbojem morskim bez oporu i przeszkody. Podczas, gdy nasze Dzienniki Ministeryjalne unosily się w radości nad dzielnością, którą według onychże widoków w tej mierze nasz Dowódzca morski przewziął, kupców londyńskich powitała i pocieszyła odebrana w Lloyd lista wymieniająca ośmdziesiąt i jeden okrętów, które niedawno zrabowali Grecy rozbojnicy morscy. — Sprzymierzeni, co

się jedną razą tak drogimi stali dla rządu Angielskiego, iż dla ich miłości uzbroił kosztowną wyprawę, i codziennie dopuszcza się strasznych gwałtów przeciwko Mocarstwu, na które się Anglija nie może uzalać, i które dotąd było stałym przyjacielem Anglii. Fakta podobne temu, muszą sprawić wrazenie, które każde z naszej strony objaśnienie mogłoby tylko ostać. «
(D.A.)

W. d. 19. Października okręt parny dla Greków przeznaczony, zwany: Niepokonany, powracając do ujścia Tamizy z podróży dla próby przedsięwziętej spalił się pod Gravesand. Kosztował 9000 f. szt. i za kilka dni miał wypłynąć dla złączenia się z Lordem Cochranem. (G.W.)

Członkowie rady miejskiej i innych wielu mieszkańców Liverpoolu, kazali przez P. Boltona wręczyć P. Huskisson adres, w którym wzywają go, by się starał o miejsce w Parlamencie z wspomnianego miasta, przyrzekając mu swoje silne wsparcie w prosbie, aby ponieważ wybory rozpoczną się w zimie, a P. Huskisson niedawno ze słabości przyszedł do siebie, i zajęty jest ważnemi sprawami publicznemi, nie sądzą potrzebą, iżby osobiście musiał się znajdować. Poczem P. Huskisson dał w d. 10. z. m. obowiązującą odpowiedz wyrażając się, iż trudno, aby z wyżej przytoczonych powodów mógł być obecny.
(D.A.)

Francyja.

Monitor z d. 6. b. m. zawiera następujące król. rozporządzenie z dnia poprzedzającego: »Karol z Łaski Bożej, Król Francyi i Nawarry, wszystkim, którzy niniejsze rozporządzenie czytają będą, Nasze pozdrowienie: Stosownie do art. 50 Konstytucyi; stosownie do praw z dnia 5. Lutego 1817, 25. Marca 1818, 29. Czerwca 1820, 9. Czerwca 1824, 2. Maja 1827, i rozporządzeń król. z d. 27. Listopada 1816, 4. Września i 11 Października 1820; na zdanie sprawy naszego Ministra Sekretarza Stanu w Wydziale spraw wewnętrznych, rozkazaliśmy i rozkazujemy, co następuje: Art. 1. Izba Deputowanych jest rozwiązana. 2. Kollegija wyborcze zwołane są w całym Królestwie; Kollegija obwodowe i Kollegija Departamentowe mające tylko jedno Kollegijum, zbiorą się w d. 17. b. m.; Kollegija Departamentowe w d. 24. h. m., a Kollegijum Departamentowe Korsyki na d. 3. Stycznia roku przyszłego. Tabella rektifikacyjna przepisana art. 6. prawa z d. 2. Maja będzie niezwłocznie we wszystkich gminach ogłoszona. 4. Działania Kollegijów wyborczych rozpoczną się podług przepisu król. rozporządzenia z d. 11. Października 1820. 5. Posiedzenie Izb na 1828. otwo-

rzony zostanie przyszłego 5. Lutego. 6. Niniejsze rozporządzenie powinno być we wszystkich Departamentach od dnia, w którym w Prefekturze będzie w księgi wciągnięte, stosownie do artykułu 4. król. rozporządzenia z d. 27. Listopada 1816, wykonane. 7. Nasz Minister Sekretarz Stanu w Wydziale spraw wewnętrznych upoważniony do wykonania niniejszego rozporządzenia. Dan w zamku Naszym Tuilleryjskim d. 5. Listopada roku zbawienia 1827. Panowania Naszego, czwartego. Karol. Na rozkaz Króla: Prezydent Rady Ministrów upoważniony do zawiadowania tymczasowie Ministerstwem spraw wewnętrznych: J. de Villele. »

Drugie król. rozporządzenie z tegoż samego dnia oznacza miasta, w których zebrać się mają Kollegija wyborcze i mianuje Prezydentów i niektórych Vice-Prezydentów.

Trzecie król. rozporządzenie podobnież z d. 5. Listopada, jest treści następującej. »Karol z Łaski Bożej i t. d. Stosownie do artykułu 4. prawa z d. 17. Marca 1822; stosownie do rozporządzenia Naszego z dnia dzisiejszego, nakazującego rozwiązanie Izby Dzeptowanych, rozkazaliśmy i rozkazujemy, co następuje: Art. 1. Nasze rozporządzenie z d. 24. Czerwca b. r., które znowu prawom z d. 31. Marca 1820 i z d. 26. Lipca 1822 (cenzura gazet i pism peryjodycznych) moc nadały, powinny nstać w swoich skutkach. Nasz Wielki Pieczętarz Minister Sekretarz Stanu sprawiedliwości i Nasz Minister Sekretarz Stanu spraw wewnętrznych, każdy w swoim zakresie działania upoważniony do wykonania niniejszego rozporządzenia. » Podpisy jak wyżej.

Nakoniec Monitor umieścił jeszcze król. rozporządzenie, na mocy którego mianowanych jest siedmiesiąt sześciu nowych Parów. (D. A.)

Prefekt Departamentu Sekwany ogłosił był Program do uroczystości i zabaw publicznych, które zająć miały w d. 4. Listopada z powodu imienin królewskich.

Były Intendent Policji Madryckiej P. Balboa, udał się z Marsylii do Bordeaux. (G. W.)

Monitor umieścił tabelę średnich cen pszenicy na różnych targach zagranicznych. Z tabeli okazuje się, iż w zapisanych epokach ceny zboża w krajach północnych nisko stały i że na potadniu nieznaczny popęd okazał się ku podniesieniu. Po porównaniu z tym utrzymują się ceny w kraju w sposobie następującym: Średnia cena siedmiu Departamentów, działających razem do zaopatrzenia Paryża, ustanowioną została w d. 15 Października na 19 fr. 79 cen. za hektoliter. Według wykazów targowych ostatniej połowy Września notowano tegoż samego dnia cenę średnią w

całej Francji po 18 fr. 90 cent. Tylko w Anglii stoła ceny wyżej (23 fr. 68 cent.) W Odessie są najwyższe 6 fr. 42 centy. Najwyższa wyjąwszy Londyn, w Nizza po 18 fr. 10 cen. (G. W.)

Niemcy.

J. K. Wysokość Xiążę Gustaw Szwedzki i Xiężniczki Amalija i Cecylija zjechali w d. 1. Listopada do Karlsruhe.

Król Jmć Wirtemberski wyrokiem Swojem z d. 29. z. m. z uwagi na słabe zdrowie tajnego Radcy Ministra Skarbu Wekherlina, raczył go pensjonować i w miejscu tegoż mianował dotychczasowego Podkomorzego Barona Varnbüler, Członka drugiej Izby Zgromadzenia Stanów, tajnym Radcą i Ministrem Skarbu. (G. W.)

Prussy.

— Z Poznania d. 24. Października. —

Stany W. Xięstwa Poznańskiego zebrały się onegdaj pierwszy raz na obrady. Rozpoczynając swe czynności, uchwały jednomyślnie i z zapalem podanie adresu do stóp tronu, z wynurzeniem swych najczulszych i pełnych uszanowania dziękczynień za tak ważną, obecnie i W. Xięstwu Poznańskiemu z ojcowskiej łaskawości i uprzejmości nadaną instytucją stanową. — Król Jmć mianował J. O. Xiążęcia Ordynata Sułkowskiego Marszałkiem Sejmu, a zastępcą jego, w razie jakiej przeszkody, JW. Poninńskiego, jeneralnego Dyrektora Ziemstwa.

Przyznane stanowi rycerskiemu na tutejszym Sejmie prowincjonalnym głosy, raczył N. Król nateraz pomnożyć jednym głosem, który, jako głos zbiorowy, stożyc ma właścicielom znacznych dóbr fidei-kommissowych. — Obecnie głos ten zbiorowy w stanie rycerskim nadany jest od N. Pana wyłącznie JW. Atanazemu Hrabieciu Raczyńskiemu. Deputowanymi od stanu rycerskiego w pojedynczych powiatach, od miast i gmin wiejskich, mających udział w obradach sejmowych, są: podług początkowej ich nazwisk głoski, którą także za porządek zasiadania na Sejmie przyjęli, następujący: 1) JJ. WW. WW. PP. Hrabia Blackensee, od stanu rycerskiego powiatu Czarnkowskiego i Chodzieckiego; Brodowski, od p. Wschowskiego; Chęłwicki, od p. Gnieźnieńskiego; Chłapowski, od p. Kościańskiego; Hrabia Grudziński, od Szredzkiego; Jasiński, od p. Wierzyńskiego; Palkstein, od p. Inowrocławskiego; Łakiński, od p. Szubińskiego; Loga, od p. Bydgoskiego i Mogilińskiego; Masłowski, od p. Ostrzeszowskiego; Mielęcki, od p. Wrześnińskiego; Hr. Mielżyński, od p. Krotoszyńskiego; Niegolewski, od p. Bukowskiego i Oborskiego; Ostrowski, od p. Węgrowickiego; Rembowski, od p. Pleszewskiego;

Hf. Unruh, od p. Miedzychodzkiego; Sadowski, od p. Odalanowskiego; Zahrzewski, od p. Szremskiego; Ziemięcki, od p. Poznańskiego. — 2) Andersch, od miasta Leszna; Grossmann, od m. Wschowy; Frank, od m. Rawicza; Grunberg, od m. Międzyrzecza; Rafalski, od m. Bydgoszczy (każde z tych miast ma jeden głos udzielny); Rose i Tetzler, od m. Poznania, mającego dwa głosy udzielne; Jastrzębski, od mniejszych miast w powiatach Gnieźnieńskim i Inowrocławskim; Klemke, od mniejszych miast w powiatach Międzychodzkiem, Babinostkim i Międzyrzeczkim; Krafft, od miast mniejszych w pow. Pleszewskim, Szremskim, Wrzesińskim i Szredzkim; Oehlers, od mniejszych miast w p. Krotoszyńskim, Odalanowskim i Ostrzeszowskim; Robowski, od mn. mm. w p. Wschowskim, Krobskim, Kościańskim; Splittgerber, od mn. mm. w p. Węgowieckim, Mogilińskim i Szudlińskim; od mn. mm. w p. Bydgoskim, Szubińskim i Wierzyńskim; Szymański, od mn. mm. w p. Obornickim, Szamotulskim, Bukowskim i Poznańskim; Teske od mn. mm. w p. Czarnkowskim i Chodzieskim; Bansemer, od gmin większych w powiatach Obornickim, Szredzkim, Wrzesińskim i Poznańskim; Dehnel, od g. w. w p. Odalanowskim, Ostrzeszowskim i Pleszowskim; Gillert, od g. w. w p. Międzychodzkiem, Międzyrzeczkim, Szamotulskim i Bukowskim; Göring, od g. w. w p. Węgowieckim, Gnieźnieńskim i Mogielnickim; Grundwald, od g. w. w p. Babinostkim, Wschowskim i Kościańskim; Johannes, od g. w. w p. Bydgoskim, Inowrocławskim i Szubińskim; Sztiegler, od g. w. w p. Szremskim, Krotoszyńskim i Krobskim; Wanselow, od g. w. w p. Czarnkowskim, Chodzickim i Wierzyńskim. (K. W.)

Rossyja.

Z Petersburga donoszą pod dniem 23. Października: Cesarz Jmć z powodu, że terazniejsze interesa ekspedycyji rachunkowych Admiralicyi i morza czarnego swojemu przeznaczeniu nie odpowiadają, takowe zniósł, a natomiast przy Kontroli Państwa osobny Wydział Kontroli ra-

chunków marynarki zaprowadził; do tego należy osób 39, a płaca onych roczna wynosi 66,200 rubli. Dla ukończenia spraw i rachunków z czasu przeszłego mianował Cesarz Jmć tymczasową Komisyją Admiralicyi, składającą się z 37 urzędników, których utrzymanie roczne wynosi 69,300 rubli.

Bojar Wel-Wornik Xięstwii Multan i Konstantyn Sandelów syn Sturdzy, a z nim i poddani tegoż Xięstwa Jęrzy Apolizas i Jęrzy Grammaticos, tutaj przybyli. (G. W.)

Wiadomości z Grecyi.

Gazeta powszechna Grecyi (której znowu mówi Dost. Austr. odebraliśmy kilka numerów), donosi z d. 26. Września. Bryg *Sotir*. szalupa i dwie galioty zawinęły w d. 14. t. m. do zatoki korynckiej, pomimo oporu bateryj tureckich przywinięciu będących, z których usypane na stronie od Rumelii wiele od naszego ognia uciępały. Zawinawszy, okręty te stały przed Lepanto dwa dni, a d. 16. popłynęły do przystani Salony, gdzie stało na kotwicy trzy tureckie, a trzy austriackie okręty. Reszta naszych okrętów popłynęła w różne okolice zatoki, bryg *Sotir* także pozostał i strzelał sam do okrętów nieprzyjacielskich, niemało onych uszkodziwszy. Zeszłej Środy, d. 19. t. m. popłynął Nad-Admirał (Lord Cochrane) z 17 okrętami tegoż oddziału ku zachodowi, brzegom Grecyi zachodniej, gdzie podług raportu Dr. Goese danego P. Eynardowi, odezwą swoją na pokładzie fregaty *Hellas* wydaną, starał się mieszkańców Albanii nakłonić znowu do powstania przeciwko Porcie; dowiadujemy się o tem od pewnej osoby, która była na flocie, gdy się to stało.

Według późniejszych wiadomości z Patras, Greckie okręty będące w zatoce lepanckiej, spaliły w d. 29. Września w porcie Salony dwa tureckie brygi i dwie galioty, a trzy okręty austriackie kupieckie, które rodzenki korynckie do Tryjestu naładowały i pod Saloną stały na kotwicy, Grecy zabrali i ku Koryntowi poprowadzili. (D. A.)

U w i a d o m i e n i e.

Lwowska Kommandita pierwszej Austriackiej Kassy oszczędności i powszechnego Instytutu opatrzenia, oznajmia co następuje:

Administracyja powszechnego funduszu opatrzenia, połączonego z pierwszą Austriacką kassą oszczędności, widzi się być obowiązana ogłosić, że składki do tegorocznego trzeciego towarzystwa na rok 1827, w Wiedniu w głównym instytucie, jakoteż po za Wiedniem u Kommanditów, tylko do ostatniego Listopada b. r. włącznie będą przyjmowane, i Administracyja, aby rocznych rachunków nie pobałumieć, nie może od tego odstąpić, i podług tego wszyscy ci, którzyby się nie chcieli zrzec korzyści terazniejszego towarzystwa rocznego, zachować się mają.

We Lwowie d. 18. Listopada 1827.